

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2568/2017
15.05.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца „АА“ ДОО ..., чији је пуномоћник Иван Ђаловић, адвокат из ..., против тужених ББ и ВВ, обојица из села ..., ..., ради установљења права стана службености, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж број 2384/17 од 05.07.2017. године, у седници већа одржаној дана 15.05.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж број 2384/17 од 05.07.2017. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка као неоснован.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ужицу П број 1136/16 од 09.12.2016. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца према туженима и у корист тужиоца је конституисано право службености пролаза пешице и колима са изградњом приступног пута у ширини од око пет метара и постављање цевовода на дубини од два метра испод приступног пута преко послужног добра, означеног као катастарске парцеле број ..., ..., ..., ... и ..., све уписано у КО ..., у корист повласног добра означеног као катастарска парцела број ... КО ... и наложено је Служби за катастар непокретности ... да изврши укњижбу наведеног права службености у јавне књиге. Ставом другим изреке, упућени су тужени да своје право накнаде у вези са конституисањем права службености тужиоца на њиховим послужним парцелама остварују у посебној парници. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж број 2384/17 од 05.07.2017. године, преиначена је пресуда Основног суда у Ужицу П број 1136/16 од 09.12.2016. године и одбијен је тужбени захтев тужиоца према туженима у целости као неоснован, те је обавезан тужилац да туженима накнади трошкове парничног поступка у року од 15 дана од дана пријема пресуде под претњом принудног извршења.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију с позивом на битну повреду одредбе парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, као и због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити је у поступку пред другостепеним судом учињена битна повреда одредбе парничног поступка из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку.

Према образложењу одлуке првостепеног суда, тужилац је привредно друштво и као инвеститор гради три мини електране. Такође, тужилац је власник катастарске парцеле број ... КО ..., на којој парцели је у току градња машинског постројења за потребе градње мини хидроелектрана. Изградња ових мини хидроелектрана захтева постављање цевовода на дубини од два метра са приступним путем у ширини од пет метара, који пут мора проћи кроз делове катастарских парцела број ..., ..., ..., ... и ... све КО Тужени су сувласници са уделима 7/56 идеалних делова катастарских парцела број ..., ... и ..., те сувласници са ½ идеалних делова на катастарској парцели број ... и ..., све уписано у КО Сви остали сувласници поменутих катастарских парцела дали су тужиоцу сагласност за изградњу приступног пута, при чему су са тужиоцем закључили уговоре о установљењу права службености пролаза, док тужени овакву сагласност нису дали. Након што је извео доказе вештачењем од стране судског вештака геометра и судског вештака пољопривредне струке, другостепени суд је утврдио да се приступни пут простире преко катастарских парцела број ..., ... и ..., док су катастарске парцеле преко којих треба укопати цевовод ..., ... све уписано у КО Полазећи од одредби чланова 69. Закона о планирању и изградњи и 35. Закона о изменама и допунама закона о планирању и изградњи, којим је прописано да су сви власници држаоци суседних и околних земљишта дужни да омогуће несметан приступ градилишту, трпе извођење радова за потребе изградње инфраструктурних, електроенергетских, електронских објеката или уређаја, те полазећи од одредбе члана 53. Закона о основама својинско правних односа, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца, сматрајући да су испуњени услови за конституисање службености на начин на који је то тражено тужбом.

Одлучујући о жалби тужених, Апелациони суд у Крагујевцу је пресудом Гж број 2384/17 од 05.07.2017, преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, из разлога што је првостепени суд погрешно оценио услове за примену материјалног права из члана 53. став 1. Закона о основама својинско правних односа. Према оцени другостепеног суда, тужилац у тужби није определио обим права службености пролаза, није одредио правац, мере и границе службености чије се конституисање у овој парници тражи, а што је све било нужно, јер службеност представља ограничење послужног добра, у смислу члана 49. Закона о својинско правних односа. Како у овој фази поступка није могуће одбацити тужбу, другостепени суд је преиначио побијану одлуку с позивом на одредбу члана 294. тачка 7. ЗПП, одбио тужбени захтев тужиоца као неоснован, јер нису испуњени услови за усвајање захтева за конституисање права службености пролаза преко наведених послужних парцела.

Врховни касациони суд налази да је побијаном одлуком другостепени суд правилном применом материјалног права преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев у целости.

Законом о основама својинско правних односа, чланом 49. ставом 1. прописано је да је стварна службеност право власника једне непокретности да за потребе те непокретности врши одређене радње над непокретности другог власника или да захтева од власника послужног добра да се уздржава од вршења одређених радњи које би иначе имао право вршити на својом непокретности. Одредбом члана 50. истог Закона ставом 1. прописано је да се стварна службеност врши на начин којим се најмање оптерећује послужно добро.

У конкретном случају, тужбом је тражено установљење права службености пролаза пешице и колима, са изградњом приступног пута и постављање цевовода на дубини од два метра, на катастарским парцелама на којима су тужени сувласници.

Међутим, током поступка, тужилац није прецизирао свој тужбени захтев на начин на који би било омогућено његово извршење, односно пропустио да определи тачан положај, правац прстирања пута као и тачан положај, односно место полагања цеви. У том смислу, правилно је другостепени суд поступио када је одбио тужбени захтев, с обзиром на то да се о овакво постављеном тужбеном захтеву, с обзиром на начин како је исти формулисан од стране тужиоца, не може расправљати.

Наиме, један од услова за установљење права службености према одредби члана 50. став 1. Закона о основама својинско правних односа, јесте то да се иста врши на начин који најмање оптерећује повласно добро. Како тужилац током поступка није предложио вештачење на околност дефинисања положаја и правца прстирања пута, те положаја цеви, то није било могуће расправити на који начин је потребно установити службеност тако да она послужно добро оптерећује у најмањој могућој мери. Уколико би овако постављен тужбени захтев тужиоца био усвојен, тада би тужилац стекао могућност да приступни пут изгради на било ком делу парцеле тужених, као и да цеви постави искључиво по сопственом нахођењу, а што свакако није у складу са императивом из члана 50. став 1. Закона о основама својинско правних односа.

Сходно предходно наведеном, без утицаја су ревизијски наводи тужиоца да другостепени суд није имао у виду одредбе Закона о планирању и изградњи којима је прописано да су сви власници држаоци суседних и околних земљишта дужни да омогуће несметан приступ градилишту и трпе извођење радова за потребе изградње инфраструктурних, електроенергетских, електронских објеката или уређаја. Наиме, наведене одредбе говоре, суштински, о праву тужиоца на установљење службености, односно обавезама власника послужног добра да трпе одређена ограничења у уживању свог права својине, а што ни за овај суд није спорно, с обзиром на делатност тужиоца. Међутим, наведено право тужилац може реализовати искључиво уз уважавање свих особености института службености, а што укључује и обавезу највећег могућег степена поштеде послужног добра. Са друге стране, како је тужилац пропустио да у овом смислу предложи одговарајуће вештачење, односно како је његов захтев за установљење права службености паушалног карактера, то истом није било могуће удовољити, па је правилно одбијен као неоснован. При том, оваквом одлуком се, свакако, не дира у право

тужиоца да новом тужбом, која задовољава све процесне услове, захтева утврђење права службености под условима и на начин како је то прописано законом.

Имајући у виду изнете разлоге ревизија тужиоца је одбијена као неоснована и одлучено је као у изреци применом одредбе члана 414. ЗПП.

Како је ревизија тужиоца одбијена као неоснована, то је одбијен његов захтев за накнаду трошкова поступка на име састава ревизије.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић